

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 4208/17.06.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art.46 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (b338/26.05.2026)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea art.46 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului (b338/26.05.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 17.06.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- originea noțiunii de interes superior al copilului provine din realizarea faptului că acesta este un individ care are nevoi și drepturi distincte de cele ale părinților. Prin urmare, interesul său ar putea fi diferit de cel al părinților sau tutorilor săi și este normal ca interesul copilului să prevaleze în fața altor interese atunci când se iau măsuri cu privire la copil. Recomandarea 874 (1979) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei precizează ca un prim principiu următoarele: „*copiii nu trebuie să mai fie considerați proprietatea părinților, ci trebuie să fie recunoscuți ca indivizi având propriile drepturi și nevoi*”;

- dispozițiile art. 2 alin. (4) din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului arată că *„Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de furnizorii privați acreditați, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.”*;
- dispozițiile art. 17 alin. (1) din aceeași lege consacră dreptul fundamental al minorului de a *„menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament”*;
- dispozițiile art. 4 din Convenția asupra relațiilor personale care privesc copiii ratificată de România prin Legea nr. 87/2007 consacră dreptul fundamental atât al copilului, cât și al părintelui, de a obține și întreține relații personale în mod constant și nerestricțiv: *„Copilul și părinții săi au dreptul de a obține și de a întreține relații personale constant. Aceste relații personale nu pot fi restrânse sau excluse decât atunci când acest lucru este necesar în interesul superior al copilului.”*;
- principiile legislației europene cu privire la autoritatea părintească: *„Interesul superior al copilului trebuie să primeze în toate aspectele referitoare la autoritatea părintească.”*;
- potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, *„ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor. (2) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului și să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menținerea relațiilor personale cu el, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale, precum și prin reprezentarea sa legală și administrarea patrimoniului său”*,
- dispozițiile art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, impun statelor părți obligația de a *„veghea ca nici un copil să fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situațiile în care autoritățile competente decid și cu respectarea legilor și a procedurilor aplicabile că această separare este în interesul suprem al copilului”*. Principiul neseperării copilului de părinți emană și din dispozițiile art. 38 din Legea nr. 272/2004 care spune: *„Copilul nu poate fi separat de părinții săi sau de către unul dintre ei, împotriva voinței acestora, cu excepția cazurilor expres și limitative prevăzute de*

lege, sub rezerva revizuirii judiciare și numai dacă acest lucru este impus de interesul superior al copilului”;

- în acest sens s-a exprimat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, arătând în cauza *Monory vs. România și Ungaria* că „*posibilitatea părintelui și a copilului de a se bucura reciproc de compania celuilalt reprezintă un element fundamental al vieții de familie, iar măsurile naționale care stânjenesc această posibilitate reprezintă o ingerință în dreptul la viața de familie protejat de art.8, statele având obligația de a asigura reunirea copilului cu părintele său.*”;
 - art. 5 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România la 1 septembrie 1994, spune că „*soții se bucură de egalitate în drepturi și în responsabilități cu caracter civil, între ei și în relațiile cu copii lor în ceea ce privește căsătoria, pe durata căsătoriei și cu prilejul desfacerii acesteia*”;
- instanța de judecată (judecătorul) este autoritatea supremă care decide și stabilește în mod definitiv interesul superior al copilului atunci când există neînțelegeri între părinți sau când drepturile minorului sunt încălcate. În viața de zi cu zi, primele decizii bazate pe acest principiu sunt luate de părinți, iar în situații de risc, de către autoritățile de protecție a copilului. Acest principiu nu este definit fix printr-o singură regulă, ci reprezintă o evaluare individuală, adaptată fiecărui caz în parte.
- evaluarea și aplicarea interesului superior al copilului Decizia privind interesul minorului se împarte între mai mulți actori, în funcție de situație:
 - părinții: în mod obișnuit, părinții sunt primii care decid ce este mai bine pentru copilul lor (educație, sănătate, domiciliu). Ei au obligația legală de a exercita autoritatea părintească exclusiv în interesul acestuia;
 - instanța de tutelă (judecătorul): atunci când părinții divorțează, nu se înțeleg sau abuzează de drepturile lor, judecătorul intervine. El are ultimul cuvânt și poate aproba, modifica sau respinge chiar și înțelegerile scrise ale părinților dacă consideră că minorul ar avea de suferit;
 - Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC): această instituție intervine în cazuri de abuz, neglijare sau părăsire, propunând măsuri urgente de protecție (cum ar fi plasamentul);

- copilul însuși: opiniile și preferințele minorului sunt luate în considerare obligatoriu dacă acesta a împlinit vârsta de 10 ani (și pot fi ascultate și la vârste mai mici, în funcție de maturitate). Dorința copilului nu este singurul criteriu decisiv, dar este un element major în evaluare;
- criterii legale de determinare. Conform jurisprudenței și ghidurilor din Codul Civil, magistrații și autoritățile folosesc criterii obiective pentru a decide:
 - nevoile de bază: analiza nevoilor fizice, medicale, psihologice și educaționale în funcție de vârstă;
 - stabilitatea și mediul: dorința de a menține copilul într-un mediu sigur, stabil, ferit de orice formă de violență familială;
 - atașamentul afectiv: calitatea și forța relației pe care minorul o are cu fiecare părinte și cu familia extinsă (bunici, frați);
 - capacitatea părinților: abilitatea concretă a fiecărui părinte de a răspunde nevoilor copilului și de a-i asigura o creștere armonioasă;
- prin prisma celor de mai sus, se constată că propunerea legislativă conține o contradicție în termeni, în sensul că alin. (7), nou introdus la art. 46, spune că „*în contextul menținerii relațiilor personale și al contactelor directe cu ambii părinți*” psihologul poate furniza servicii de consiliere cu acordul doar al unuia dintre părinți, în măsura în care se respectă interesul superior al copilului. Existența acordului doar al unuia dintre părinți este contradicția majoră tocmai în respectarea interesului superior al copilului;
- mai mult decât atât, acest alin. (7), nou introdus la art. 46, enumeră nu numai consilierea psihologică ca acțiune a psihologului, ci adaugă și psihoterapia. care este o acțiune de lungă durată care se presupune că se va exercita asupra copilului fără acordului celui de al doilea părinte;
- propunerea legislativă poate induce o modificare a ceea ce se înțelege ca fiind „*interesul superior al copilului*” și încalcă dreptul la viața de familie printr-o intervenție a unui specialist în afara instanțelor de judecată care sunt chemate, prin legislația în vigoare, să constate respectarea sau nu a interesului superior al copilului.

Președinte,
Sterică FUDULEA